

10. Kádár D. Questions on Discursive Politeness Research – A Research Report. – Режим доступу : <http://eprints.hud.ac.uk/13110/>

11. Kasper G. Linguistic Politeness: Current Research Issues / G. Kasper // Journal of Pragmatics 14. – 1990. – № 2. – P. 193-218.

12. Leech G. Principles of pragmatics / G. Leech. – London : Longman. – 1983. – 264 p.

*Статтю рекомендовано до друку
кандидатом філологічних наук,
доцентом кафедри англійської філології
Вінницького державного педагогічного університету
ім. М. Коцюбинського*

Грачовою І.Є.

Стаття надійшла до редакції 15 лютого 2017 року

УДК 81'255.4:821.111-1 Г'юз

*Світлана Барилко,
Альона Бовт
(м. Сєвєродонецьк, Україна)*

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПЕРЕКЛАДІВ ВІРША ТЕДА Г'ЮЗА «ЯГУАР»

Пропонована стаття присвячена порівняльному аналізу перекладів вірша «Ягуар» сучасного англійського поета Теда Г'юза. Оскільки авторам статті не вдалося знайти переклади цього твору, зроблених професійними перекладачами українською та російською мовами, вони надають для аналізу перекладацькі версії цього вірша, виконані студентами різних вищих навчальних закладів України, які брали участь у Всеукраїнському студентському конкурсі художнього перекладу. Дослідження має інноваційний характер: вперше аналізуються перекладацькі версії поетичного твору, що до цього часу не перекладали.

Ключові слова: *порівняльний аналіз перекладів, особливості перекладу поезії, поетичний твір, художні цінності оригіналу, адекватний переклад, рима і ритм, вдалий переклад.*

Предлагаемая статья посвящена сравнительному анализу переводов стихотворения «Ягуар» современного английского поэта Теда Хьюза. Поскольку авторам статьи не удалось найти переводы этого произведения, выполненные профессиональными переводчиками, они предлагают для анализа переводческие версии этого стихотворения, выполненные студентами различных высших учебных заведений Украины, которые принимали участие во Всеукраинском студенческом конкурсе художественного перевода. Исследование имеет инновационный характер:

впервые представлены и проанализированы переводческие версии стихотворения, которое до настоящего времени ещё не переводили.

Ключевые слова: сравнительный анализ переводов, особенности перевода поэзии, поэтическое произведение, художественные ценности оригинала, адекватный перевод, рифма и ритм, успешный перевод.

The proposed article is devoted to comparative translation analysis of the poem «The Jaguar» written by the contemporary English poet Ted Hughes. As the authors of the article had failed to find the Ukrainian and Russian versions of the above-mentioned piece of poetry performed by professional translators they proposed to translate it to the students of different higher educational establishments of Ukraine who participated in the Students' Artistic Translation Contest. The research work can claim to the status of innovatory as the authors present and analyze the translations of the piece of poetry which has never been translated into Russian or Ukrainian before.

Key words: comparative translation analysis, poetry translation peculiarities, piece of poetry, artistic values of the original, adequate translation, rhythm and rhyme, successful translation.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями.

Одним із найяскравіших літературних напрямків кінця ХХ століття був постмодернізм – літературний напрямок, що прийшов на зміну модерну і відрізнявся від нього не стільки оригінальністю, скільки розмаїттям елементів та заглибленістю в культуру. Саме постмодернізм відбивав складність, хаотичність сучасного світу. Одним із найпопулярніших представників цього літературного напрямку був Тед Г'юз, англійський поет-лауреат, що відрізнявся своєю оригінальністю і неповторністю, вигадливістю сюжетів та особливим стилем. На жаль, поетична творчість цього видатного митця не досліджена в повній мірі в нашій країні, оскільки існує обмаль перекладів його творів.

Аналіз останніх досліджень, в яких започатковане розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.

У 80-90 роки ХХ століття з'явилося декілька наукових праць, присвячених Теду Г'юзу і його творчості: це – стаття Є. Ветрової «Своеобразие воззрений Т. Хьюза на природу» (1989), де Т. Г'юз предстає як поет-аніمالіст, кандидатська дисертація М. Цветкової «Основні тенденції в англійській поезії 50-70-х років 20-го століття (Філіп Ларкін. Том Ганн. Тед Г'юз)» (1990), в якій М. Цветкова характеризує Теда Г'юза як поета природи, а також наукові статті А. Зверева та В. Скороденка [4]. Стосовно англомовних праць, нашу увагу привернули роботи Д. Вальдера, Т. Джифорда, К. Робінсона, К. Сейгара, Е. Фааса, С. Хіршберга [1].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття.

Наукові праці, що ми досліджували, присвячені творчості Т. Г'юза. Що

стосується аналізу перекладів його поетичних творів, насправді, нам не вдалося їх знайти. Поезія Теда Г'юза, видатного англійського поета епохи постмодернізму, є дуже складною з погляду перекладу. Його специфічне бачення реальності, вигадливі форми прояву почуттів ускладнюють процес перекладу, а іноді роблять його практично неможливим. Варто підкреслити, що творчість Теда Г'юза практично невідома українському та російському читачеві. Існує лише кілька перекладів його віршів, зроблених Н. Банніковим, С. Бичковим, А. Кистяковським та Г. Шульпяковим [4]. Однак жоден з перекладів не можна назвати адекватним поетичним перекладом, тому що вони більше нагадують переказ. Це відбувається тому, що мови оригіналу і перекладу непорівнянні, а точні значення й естетичні якості слів взаємно не перекриваються. У вивчених нами інтерпретаціях віршів Т. Г'юза перекладачі керувалися лише зовнішніми ознаками поетичного твору і не намагалися передати внутрішню глибину тексту, тому в більшості випадків їхні переклади є поверхневими.

Однак, нам зовсім не вдалося знайти аналіз і переклади деяких віршів із збірника Т. Г'юза «Яструб під дощем». Отже, наше дослідження має інноваційний статус, оскільки вперше пропонуються й аналізуються перекладацькі версії поетичного твору, що до цього часу не перекладали українською або російською мовами. Ми проаналізували переклади, виконані студентами, котрі брали участь у Всеукраїнському студентському конкурсі перекладу «Художнє слово в світовій культурі-2015», який щорічно організує кафедра германо-романської філології та перекладу Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля [3]. На жаль, до журі конкурсу не надійшло жодного перекладу вірша Теда Г'юза «Ягуар» українською мовою. Отже, ми робили порівняльний аналіз російськомовних перекладів цього вірша.

Формування цілей статті (постанова завдання).

Наша стаття присвячена дослідженню вірша Теда Г'юза «Ягуар» та його перекладів. Ми маємо на меті зробити порівняльний аналіз перекладів вищезазначеного вірша.

Виклад основного матеріалу з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Ця стаття написана у співавторстві. Одним із авторів є викладач кафедри германо-романської філології та перекладу СНУ ім. В. І. Даля Бовт Альона Юріївна. У 2015 році вона була студенткою і брала участь у конкурсі, тому її переклад вірша Т. Г'юза «Ягуар» також проаналізовано.

Поезія Теда Г'юза багатогранна. Будучи яскравим представником постмодернізму, він втілює у своїй ліриці усі його особливості: занепадницький настрій, самоіронію, змішання стилів. Більшість поетичних творів Т. Г'юза належить до анімалістичної лірики, своєрідністю якої є погляд зсередини на тваринний світ і його схожість зі світом людським. Т. Г'юз залишив близько двадцяти поетичних збірок, однією з найбільш значних серед них є «Яструб під дощем» 1957 року.

Вірш «Ягуар» – це яскравий твір, що належить до збірки «Яструб під

дощем». Дія у творі відбувається у зоопарку в один зі спекотних літніх днів. Переходячи від вольєра до вольєра, автор зображує диких знесилених тварин, що знемагають від нудьги через утримання їх у неволі. І ось, коли, здавалося, зоопарк знемагає від виснажливої спеки і нескінченної нудьги, несподівано поет звертає нашу увагу на одну із кліток, біля якої зібрався здивований натовп, який не може відвести захоплений погляд від постаті ягуара. З надзвичайною реалістичністю у вірші зображується неприборканість, міць та потужна енергетика дикої тварини.

Вірш «Ягуар» є одним із деяких поетичних творів Теда Г'юза, у яких автор використовує риму, наприклад другий рядок римується з третім, а дев'ятий римується з десятим та дванадцятим. Вірш складається з двадцяти рядків. Для зручності аналізу ми поділили твір за певною мікротемою на п'ять куплетів. Вже з першого куплету, Тед Г'юз вдається до стилістичних засобів, щоб надати твору реалістичних фарб. За допомогою зображувальної фігури «*parallel construction*» (паралельної конструкції), автор змальовує одночасність декількох різноманітних дій: «*The apes yawn and adore their fleas in the sun, the parrots shriek or strut, tiger and lion lie*» [2]. Крім того, у цьому уривку зустрічається декілька випадків порівняння – «*simile*», які сприяють більш глибокому розумінню атмосфери, що панує у зоопарку – атмосфери самотності, безпорадності та пригнічення: «*the parrots shriek as if they were on fire*», «*the parrots strut like cheap tarts*», «*tiger and lion lie still as the sun*» [2].

Більшість перекладів вірша «Ягуар» Т. Г'юза надійшла на Конкурс від студентів Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк). Серед них: Ганна Гусакова, Уляна Малова, Альона Бовт, Вікторія Тютюнник. Але першим, ми розглянемо переклад Євгена Яненка, студента Сумського державного університету:

Обезьяны на солнце сладко зевают и блох едят.

Попугаи дико орут, словно пылают в огне, или, осмелев,

Как дешевые куртизанки, ради орехов привлекают бродяг.

Уставшие от безделья, тигр и лев неподвижны, подобно светилу... [3].

Інтерпретація Євгена дуже влучно відтворює зміст першоджерела. Єдиною неточністю можна вважати тільки вираз «*обезьяны блох едят*». В оригінальному вірші мається на увазі зовсім інше, адже слово «*adore*» перекладається як «*обожнювати, благоговіти*», а у контексті цього твору означає «*гріти або тішити*». Саме так переклала дієслово «*adore*» Олександра Архірей, студентка Державного вищого навчального закладу «Приазовський державний технічний університет» (м. Маріуполь):

Среди зевающих приматов, что греют блох под солнечным лучом,

Томится в клетке захудалой ара, вопя, как будто хвост его прижжен.

И он подобен уличной девице, что предлагается бродяге за орех.

Неподалеку накрыла ленность львицу и тигра, важно ждущего обед [3].

Як вже було зазначено вище, в оригіналі є римовані рядки, наприклад: другий та третій, у перекладі Є. Яненка другий рядок римується з четвертим,

а у версії О. Архірей теж інша рима: перший рядок римується з другим, а третій римується з четвертим, але це, на нашу думку, аж ніяк не псує форми поетичних фрагментів. Крім того студенти дуже майстерно відтворили у своїх інтерпретаціях усі порівняння, які зустрічаються в оригіналі уривку.

Наступний переклад належить Ганні Гусаковій (СНУ ім. В. І. Даля):

Обезьяны зевают и смакуют своих блох под солнцем.

Попугаи ж то вопят как резанные, то сами ходят гоголем

Как дешевые шлюшки, завлекая бродягу с орешком.

Изнуренного то праздностью, то львом и тигром

Лежавшим неподвижно как солнце [3].

Г. Гусакова вдається до тієї ж помилки, що і Є. Яненко, вона інтерпретує дієслово «*adore*» дієсловом «*смакуют*», хоча, якщо порівнювати ці дві роботи, то варіант Ганни є більш емоційно забарвленим. Дуже вдало студентка передає зміст дієслова «*strut*», зобразивши його за допомогою виразу «*ходить гоголем*». Цей вислів означає горду, сповнену гідності ходу. Однак, Г. Гусакова та О. Архірей невірно трактували зміст останніх двох рядків. В оригіналі, фраза «*Fatigued with indolence*» [2] стосується лева та тигра, але обидві студентки відносять її до образу бродяги.

Вікторія Тютюнник теж виконала римований переклад:

Обезьянки с блошками нежатся на солнышке.

Попрошайки-попугаи голосят, как на пожаре.

Уставшие от лени тигр и зверей царь,

Под солнцем лежат мирно и смотрят важно вдаль[3].

В. Тютюнник досить точно передала змістовний бік твору, хоча, можливо, не зовсім доречним є вживання прислівника «*важно*», бо через нього створюється зовсім протилежний настрій вірша: атмосфера у зоопарку, яка зображена в оригіналі в негативній формі, у перекладі набуває урочистості.

Серед творчих робіт, представлених на Всеукраїнському конкурсі перекладу, ми б хотіли звернути увагу на творчу роботу Альони Бовт:

Зевают мартышки, под солнышком блох поедая.

Кричат попугаи и мечутся, словно в огне,

И кланчут орешки бесстыдно, вдоль прутьев шагая.

И тигр, и лев – в изнуренном от ленности сне [3].

Перше, що впадає у вічі, полісиндетон (укр.) / многосоюзие (рос.). А. Бовт використала його, щоб зробити акцент на іншій фігурі мовлення – на паралельній конструкції. Якщо не звертати увагу на дієприслівник «*поедая*», який не передає смислового навантаження оригінального дієслова «*adore*», у цілому, А. Бовт дуже точно передала зміст першоджерела і при цьому надала йому милозвучності та естетичного оформлення.

У перекладі Уляни Малової також використано риму. Дієслово «*adore*» перекладено дієсловом «*нежатся*», зберігши, таким чином, задум першоджерела:

На солнце нежатся блохастые мартышки,

Их не тревожат вопли попугаев,

Бесстыдно клянчущих орехи, что грызут детишки.

От зноя лев и тигр изнемогают [3]. (Переклад У. Малової)

У другому куплеті перед нами постає образ удава, який стомився від задушливої атмосфери зоопарку, та й не тільки він – усі мешканці кліток зникли, хоча, насправді, вони просто забилися у найдавший куток вольєру та завмерли:

...the boa-constrictor's coil

Is a fossil. Cage after cage seems empty, or

Stinks of sleepers from the breathing straw.

It might be painted on a nursery wall [2].

Олександра Архірей, натомість, невірно переклала слово «*boa*», насправді, це – не «уж», а «удав», тому він не може бути «достойной картиной детской спальни» [3]:

В пустынных клетках, пропитавшихся зловоньем,

В кольце оцепеневшем дремлет уж:

Достойная картина детской спальни,

Где по стене уныло ляжет туш [3].

Євген Яненко дуже яскраво відтворив у перекладі картину оригіналу. Сумніви викликає лише останній рядок: «*Какой бы был рисунок для обоев в детской!*». На нашу думку, Є. Яненко невірно трактував значення модального дієслова «*might*». Воно виражає не можливість, а малоїмовірність того, що подібна картина опиниться у дитячій кімнаті.

...Удава кольца окаменели.Клетки одна за другой пустеют,

Или же слышится спящих дыхание сквозь солому зловонную.

Какой бы был рисунок для обоев в детской! [3] (Переклад Є. Яненка).

У перекладі В. Тютюнник також є декілька недоліків: удав – величезна змія, у перекладі студентки він згорнувся в «калачик» – маленьке, безневинне колюче, хоча, доцільніше було б вжити якоесь інше слово, щоб підкреслити велич плазуна. Крім того, Вікторія також інтерпретувала «*might*» як Є. Яненко, мабуть, дійсно гадаючи, що хтось, у здоровому глузді, повісить таку сумну та сіру картину вдома і, тим більш, у дитячій кімнаті:

Свернулся удав в калачик неспешно.

В клетке нет никого, но вот, еле слышно:

Под грудой соломы обитатель сопит.

Это все - как картина, что в детской висит[3].(Переклад

В. Тютюнник).

Переклади У. Малової та А. Бовт відзначаються поетичною майстерністю, тонким відчуттям настрою тексту та творчим потенціалом:

И кольца удава, как камень застывший, бездвижны,

И кажутся клетки пусты и немые в тишине.

Лишь изредка чье-то сопенье в соломе чуть слышно.

Все будто рисунок в детсаде на голой стене[3]. (Переклад А. Бовт).

Как будто прячась от назойливой толпы,

Удав в кольцо свернулся, затаил дыханье,

Все звери замерли, устав от суеты,

Точь-в-точь как каменные изваяния[3]. (Переклад У. Малової).

Якщо попередні перекладачі писали про те, що подібна атмосфера є ідеальним сюжетом для картини у дитячій кімнаті, натомість А. Бовт, говорячи про малюнок на стіні, таким чином порівнює звірів з нерухомими, беземоційними зображеннями і підкреслює апатію та приреченість, що панують навколо: «*все будто рисунок в детсаде на голой стене*» [3].

У перекладі У. Малової мови не йде про картинки. Образність досягається за рахунок порівняння тварин з кам'яними статуями і подібне ототожнення має право на існування, адже не спотворює оригінальну думку твору.

У третьому куплеті вірша автор використовує риторичне питання, а також слово «crowd», щоб підкреслити велику кількість людей, що зібралися біля клітки хижака:

But who runs like the rest past these arrives

At a cage where the crowd stands, stares, mesmerized,

As a child at a dream, at a jaguar hurrying enraged

Through prison darkness after the drills of his eyes on a short fierce fuse [2].

У перекладі Є. Яненка відтворене риторичне питання, крім того, у його версії присутня рима. І, хоча, студент не зміг відтворити риму оригіналу – ааба та замінив її на аббс, у цілому, інтерпретація здійснена на високому рівні. Дуже вдало Є. Яненко описав стан натовпу, що ніби зачарований спостерігав за ягуаром, за допомогою порівняння – «*как под гипнозом*» [3]:

Но кто спешит, словно отставшее прошлое?

У клетки стоит толпа, глазееет, как под гипнозом,

А ягуар на них разъярённо смотрит с угрозой

Сквозь тюремную пустоту, глазами на свёрла похожими [3].

Переклад В. Тютюнник дуже легкий для сприйняття та милозвучний. Студентка досить точно передала зміст твору, уклавши його у римовану форму:

Но только не спит ягуар, наблюдает

И взглядом своим всех вокруг поглощает.

Он яростно мечется в клетке своей,

Привлекая все больше, чаруя людей [3]. (Переклад В. Тютюнник).

А. Бовт у перекладі буквально відтворила «порівняння» – «*the crowd stares, mesmerized, as a child at a dream*» [3], дібравши відповідний еквівалент у перекладній мові: «*толпа, как дитя, смотрит сладкие сны, глядит зачаровано...*» [3]. Подібна точність простежується не у всіх перекладах. Також, слід зазначити, що Альона, перекладаючи фразу «*drills of eyes*», вдається до граматичної трансформації та перекладає іменник у формі множини («*свердла*») дієсловом («*сверлят*»), при цьому оригінальний зміст твору залишається незмінним:

Но стоит пройти мимо клеток безмолвных чуть дальше,

Туда, где толпа, как дитя, смотрит сладкие сны,

Глядит зачарованно, как ягуар мчит рычащий,

Зрачки его сверлят неустово сумрак тюрьмы [3]. (Переклад А. Бовт).

Переклад У. Малової не є дослівним переказом оригіналу. Він – є плодом творчості, а творчість несумісна с буквализмом. Але, хоча, студентка і дозволила собі трохи відійти від змісту, образна ланка твору не постраждала:

Но вдруг нарушил полудрему зоосада

Рык грозный, отраженный небесами.

Толпа сбежалась посмотреть как за оградой

Метался ягуар, сверля зевак глазами [3]. (Переклад У. Малової).

Переклад О. Архірей нам дуже сподобався, лише словосполучення «...mesmerized, as a child at a dream» [2] не відображено в її інтерпретації:

Толпа же мчится торопливо,

Стараясь позабыть весь этот балаган

К той клетке, где яростный и гневный

Живет непокоренный ягуар [3].

У четвертому куплеті зображується, як дика кішка шалено кидається на металеві прuti клітки, навіть не помічаючи перешкод. А алітерація дзвінкого приголосного звуку [b], що нагадує удари тіла тварини об стіни вольєру, яскраво зображує бажання звіра вибратися на волю: «*By the bang of blood in the brain deaf the ear – He spins from the bars*» [2].

Інтерпретація Є. Яненка є досить яскравою та емоційно насиченою: тут ми бачимо і майстерне порівняння погляду ягуара з лютим гнотом / «фитилем» (рос.), і барвисту метафору «*кровь взрывается*». Тільки, можливо, речення «*гордо бродит близ решетки*» не є вдалим, адже, на нашу думку, воно не передає колорит першоджерела. Якщо б ягуар просто прогулювався по клітці, навряд він би так зацікавив натовп людей. Ні, він саме кидався на клітку, вимагаючи волі. Але, якщо навіть і припустити правомірність даного перекладу, то прислівник «*гордо*» аж ніяк не ув'язується з дієсловом «*бродит*». Гордо можна ступати, крокувати, триматися. Переклад Є. Яненка:

Его взгляд – короткий свирепый фитиль.

Но не от скуки глядит – для них он слеп.

Он их не видит, И кровь взрывается в егомышленой голове.

Для них он глух – он их не слышит, лишь гордо бродит близ решетки [3].

Переклад Г. Гусакової не є невдалим, але ми вважаємо, що сполучуваність слів «*слух тускнеет*» є невдалою. Слух зазвичай «*притупляється*», а не тьмяніє.

Не от скуки –

Глаз польщенный в огне слепнет

От удара крови в мозг слух тускнеет –

Он мечется от решеток, но для него нет клетки

Кроме обители, которая ему кажется [3]. (Переклад Г. Гусакової).

У перекладах У. Малової та О. Архірей відображається шалена енергетика тварини, її буремний дух та непокорність, за рахунок метафор: «*огонь во взгляде*», «*мятежный дух*», «*запал свирепый прожигает душу*», «*удары сердца оглушают мир*» [3].

*Свирепо хищник требовал свободы,
Огонь во взгляде плавил сталь темницы,
Мятежный дух спешил на зов природы,
Отказываясь Человеку покориться [3].* (Переклад У. Малової).

*Запал свирепый прожигает душу, и бьются зрителей быстрее сердца:
Он весь, как молния и пламя, душе его неведома тоска.
От тока крови заглушается сознание, удары сердца оглушают мир
вокруг,
И прутья крепкие его решетки Не в силах усмирить мятежный дух [3].*
(Переклад О. Архірей).

А. Бовт намагалася досягти гармонії між змістом та формою перекладу, на нашу думку, їй це вдалося:

*Без устали мечется в клетке, не ведая скуки,
Глаза его пышат мерцающим, диким огнем.
Пьяняще пульсирует кровь, заглушая все звуки,
Но прутья решетки горячей душе нипочем [3].* (Переклад А. Бовт).
Останній куплет, за нашим поділом, складається лише з трьох рядків.
*His stride is wildernesses of freedom:
The world rolls under the long thrust of his heel.
Over the cage floor the horizons come [2].*

Є. Яненко та О. Архірей дуже майстерно передали внутрішню ідейну композицію твору, а також у їхніх перекладах простежується чіткий ритмічний малюнок.

*...Мечтатель он в холодной клетке,
Мир прогибается под его лапой,
И каждый шаг – дыхание свободы дикой,
И за решеткой горизонт он провожает взглядом [3].* (Переклад Є. Яненка).

*Она не более, чем визуальная преграда,
Шаг вольный расширяет горизонт.
И шар земной не прекратит движенья,
Пока неистово по клетке бродит он [3].* (Переклад О. Архірей)
Про переклад Г. Гусакової також можна сказати, що він є творчим, живим та відтворює сюжет першоджерела:

*В его беге – дебри свободы:
От сильного толчка его лапы мир вращается.
А по полу клетки проходят горизонты [3].*

В. Тютюнник у своєму перекладі «визволила» ягуара: «*И вот ягуар выходит из клетки*» [3]. Хотілося б вірити, що хижак знову насолоджуватиметься волею, але це мало ймовірно. Зазвичай, тварини, привезені до зоопарку, так і залишаються у ньому до кінця своїх днів. Навіть такій потужній істоті як ягуар не під силу зламати ґрати:

*И вот ягуар выходит из клетки.
Один лишь прыжок, и миг очень метко,*

*Под тяжестью лап, ступая в поход,
Он подчиняет себе небосвод* [3]. (Переклад В. Тютюнник).

Інтерпретація А. Бовт є глибокою, мальовничою та відвертою:

Он взгляд устремил за пределы темницы безмолвной,

Он жаждет свободы, где воля зовет за собой.

У лап его – мир, стоит только лишь сбросить оковы

И мчат к горизонту, где нет больше клетки сырой [3].

У. Малова у перекладі намагалася відтворити мрії тварини, її внутрішній стан, її невимовний біль та смуток, і в неї це вийшло:

Для зверя гордого презрад как будто нет.

Им движет жажда обрести свободу

И вновь встречать в родных лесах рассвет,

И мчатся вдаль, за горизонтом небосвода [3]. (Переклад У. Малової).

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

Отже, серед творчих робіт, що були представлені на конкурс, є достатньо гідні інтерпретації. Не зважаючи на те, що одні переклади були більш вдалим, інші – менш, кожний із них є неповторним та особливим. Усі учасники конкурсу, які спробували свої сили у перекладі поезії Теда Г'юза, заклали міцний фундамент для подальшого поширення творчості цього непересічного поета. Цікавим для подальшого дослідження має бути вивчення й аналіз оригінального поетичного та критичного доробку митця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Hong Ch. Hughes and Animals / Ch. Hong // The Cambridge Companion to Ted Hughes. Cambridge : Cambridge University Press, 2011. – P. 40-52.

2. Schmidt Michael. Eleven British Poets: an anthology / Michael Schmidt. – Cambridge : Cambridge University Press, 1982. – 230 pp.

3. Художнє слово в світовій культурі – 2015 : збірник перекладів за матеріалами ІХ студентського конкурсу художнього перекладу. – Сєверодонецьк: Вид-во Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, 2015. – 60 с.

4. Цветкова М.В. Основные тенденции в английской поэзии 50-70х гг. (Филип Ларкин, Том Ганн, Тед Хьюз) : дис. канд. фил. наук: спец. 10.01.03 «Литература народов стран зарубежья» / Марина Владимировна Цветкова. – М., 1989. – 231 с.

*Статтю рекомендовано до друку
кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри
іноземної філології і методики навчання
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»
Христинч Н.С.*

Стаття надійшла до редакції 15 лютого 2017 року